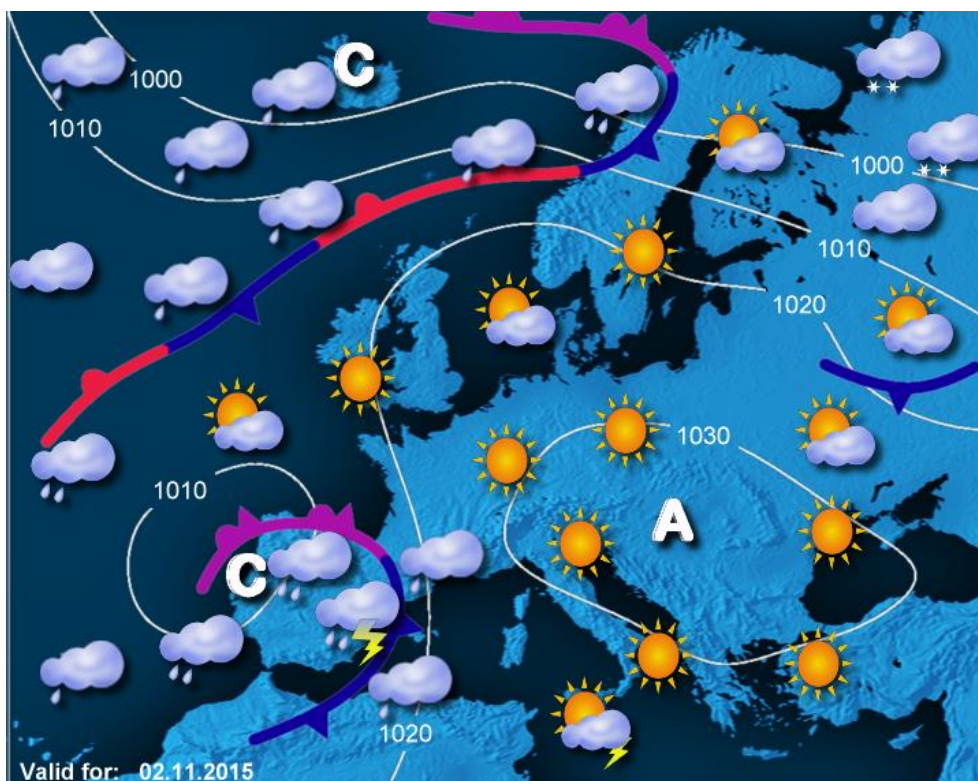

Zelo toplo obdobje od 3. do 13. novembra 2015

Splošna vremenska slika in vreme nad Slovenijo

Že v zadnjem tednu oktobra je nad vzhodnim Atlantikom vztrajalo obsežno ciklonsko območje, nad večjim delom severne, srednje in vzhodne Evrope pa območje visokega zračnega tlaka. Takšna razporeditev zračnega tlaka je povzročala stalen dotok toplega zraka iznad severne Afrike proti severnemu Sredozemlju, Alpam in delu zahodne Evrope.

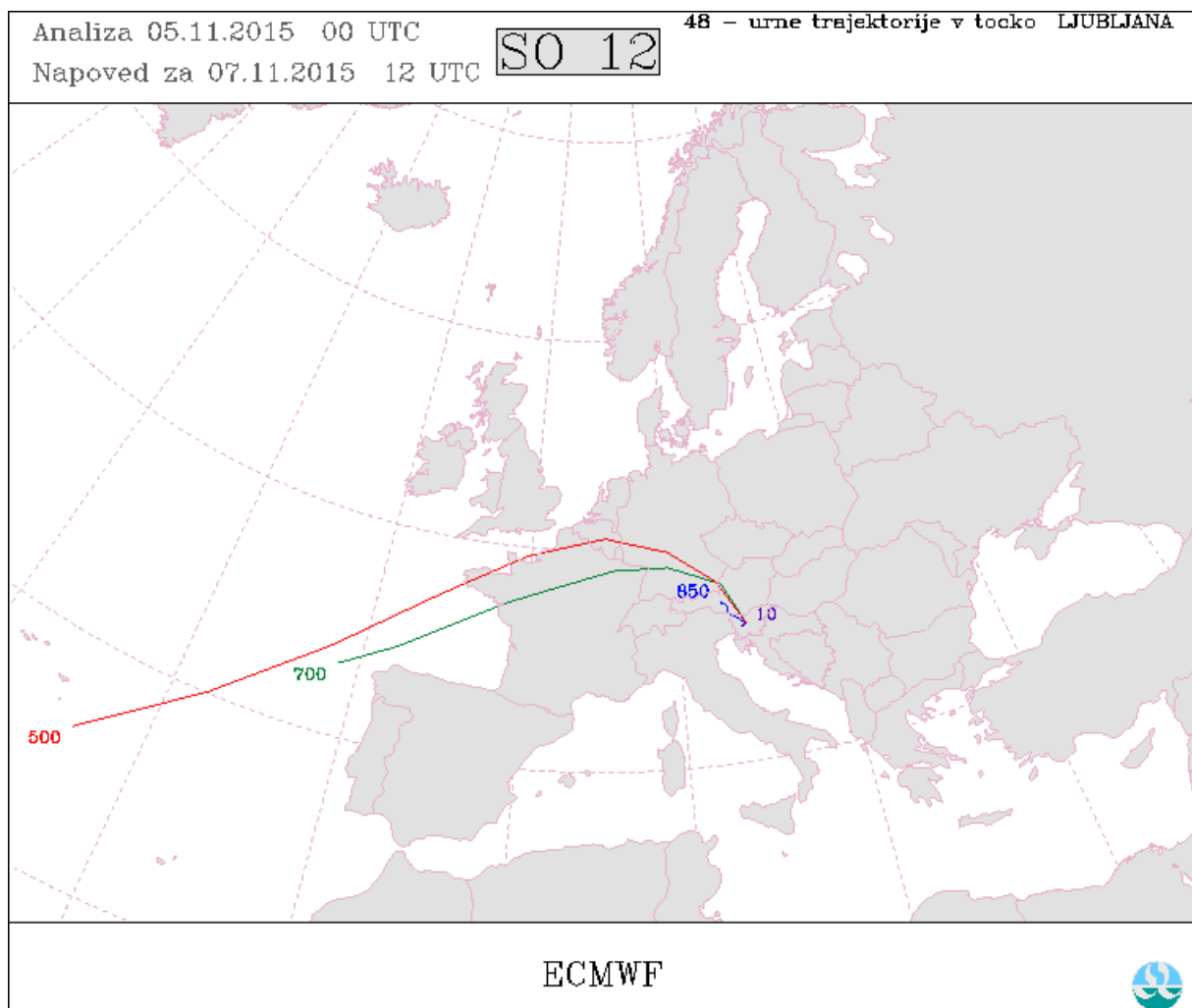
V dneh okoli 1. novembra smo v Sloveniji prehodno prišli pod vpliv vzhodnih do jugovzhodnih vetrov, zato se je ozračje nad nami v spodnjih plasteh ohladilo, s slabljenjem območja visokega zračnega tlaka nad vzhodno Evropo pa je veter v prvih dneh novembra slabel (slika 1). Zaradi jasnega vremena je bilo ohlajanje v nočnem času zelo izrazito. Tako so se 2. in 3. novembra jutranje temperature v mraziščih spustile globoko pod ničlo – v Babnem Polju do $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$.

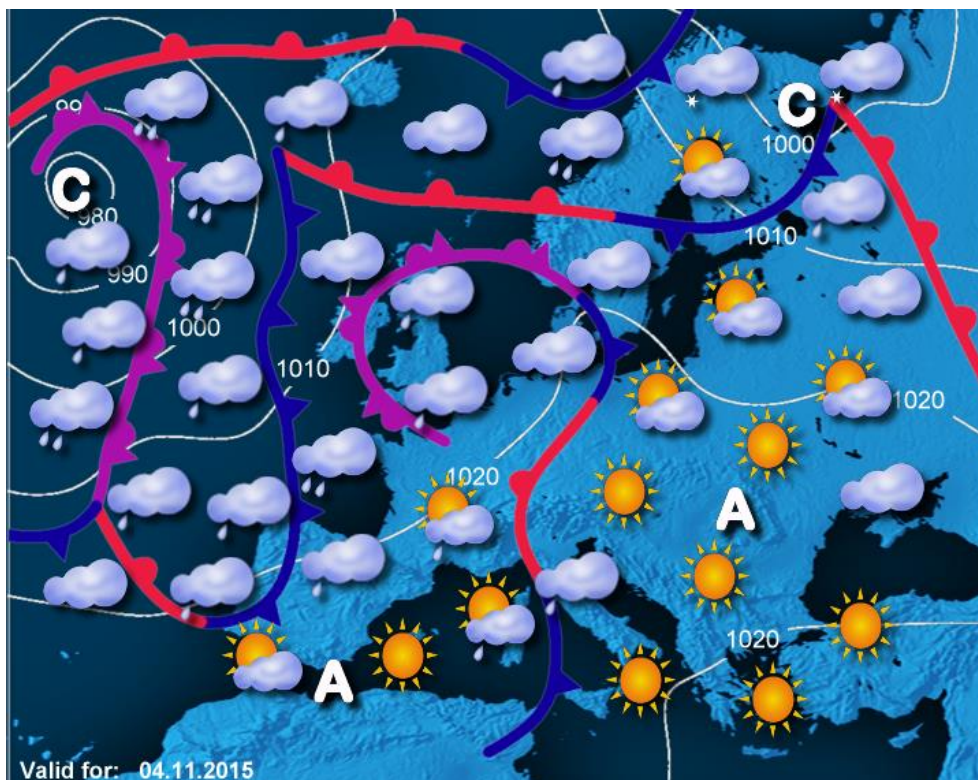
Slika 1. Vremenska slika nad Evropo 2. novembra sredi dneva.

Ob izrazitem anticiklonalnem vremenu se je v višjih zračnih plasteh pričel dotok toplejšega in suhega zraka subtropskega izvora iznad srednje Evrope in Alp (slike 2–4). Nastal je močan

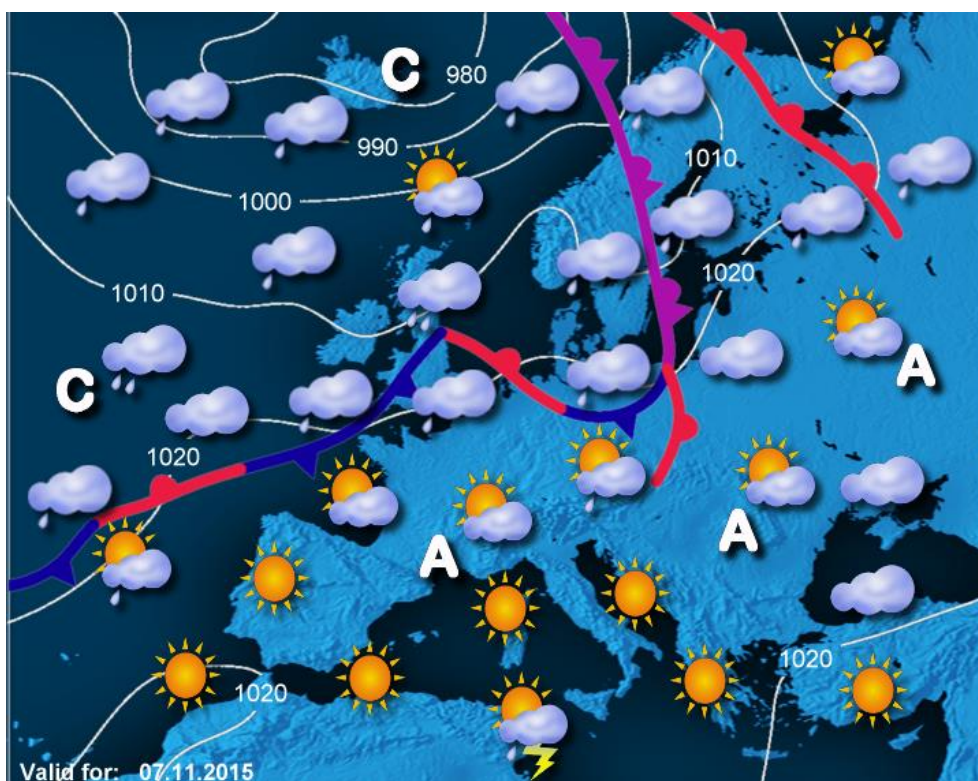
temperaturni obrat, tako pri tleh zaradi nočnega ohlajanja, deloma pa tudi v višinah zaradi spuščanja zračne mase (slika 5). Razlika v jutranji temperaturi zraka med goratem svetu in nižinami je kakšen dan presegla 15 °C. Takšno vremensko stanje je prevladovalo do 13. novembra (slike 6–9). Ker je bil zrak v višinah zelo suh, je bila tudi megla po nižinah zelo plitka in jezera hladnega zraka so se med dopoldnevom razkrojila. Izjema je bila le Obala in del Goriške, kjer je bila megla v posameznih dneh trdovratnejša in je bilo sončnega vremena manj kot drugje. V večjem delu Slovenije smo v nekaj dneh izmerili zelo visoko temperaturo zraka za november. Vrhunec je nenavadno toplo vreme čez dan doseglo od 7. do 11. novembra. V petek, 13. novembra, se je našim krajem od zahoda približevala višinska dolina z vremensko fronto, ki je s prehodom naslednji dan končala daljše obdobje nenavadno toplih dni.

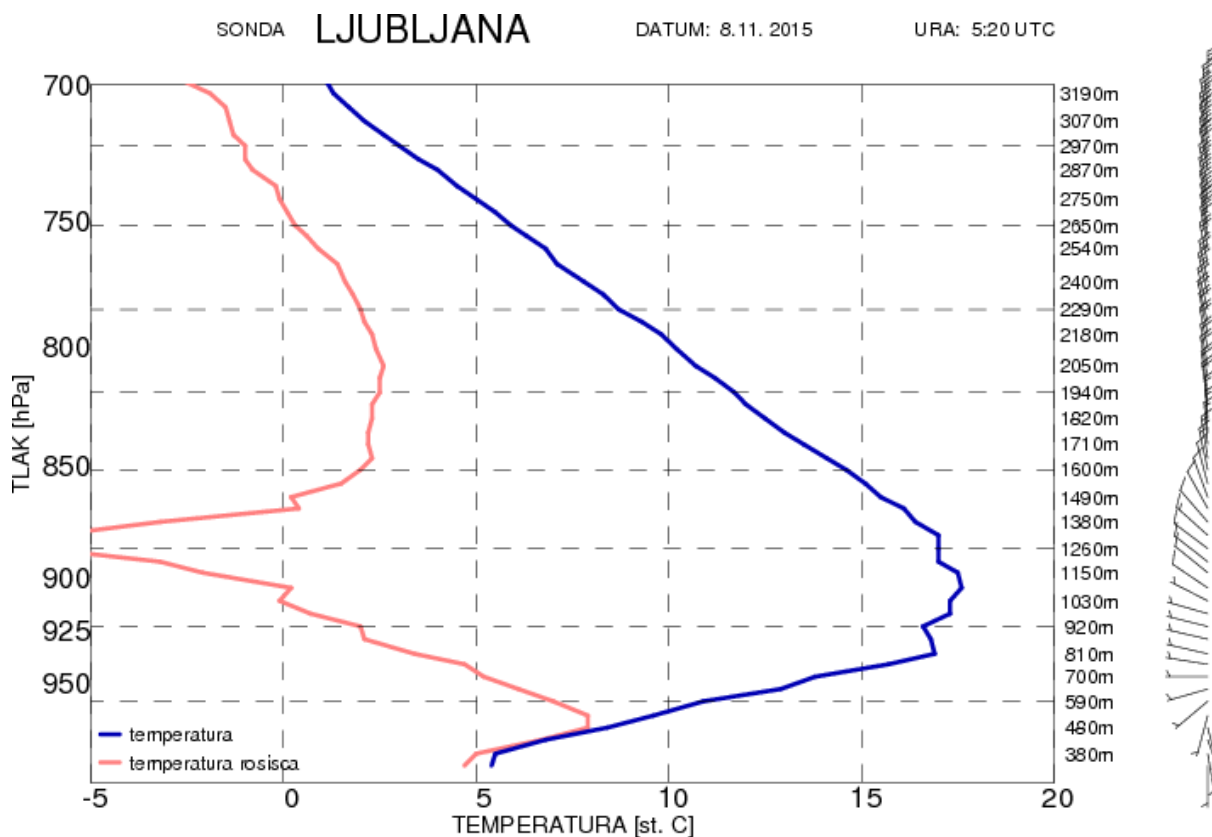
Slika 2. Predvidena 48-urna pot zračne mase na različnih višinah nad Ljubljano od 13. ure 5. novembra do 13. ure 7. novembra. Rdeča krivulja označuje končni tlak 500 hPa, zelena 700 hPa, modra 850 hPa in vijolična višino 10 metrov nad tlemi.

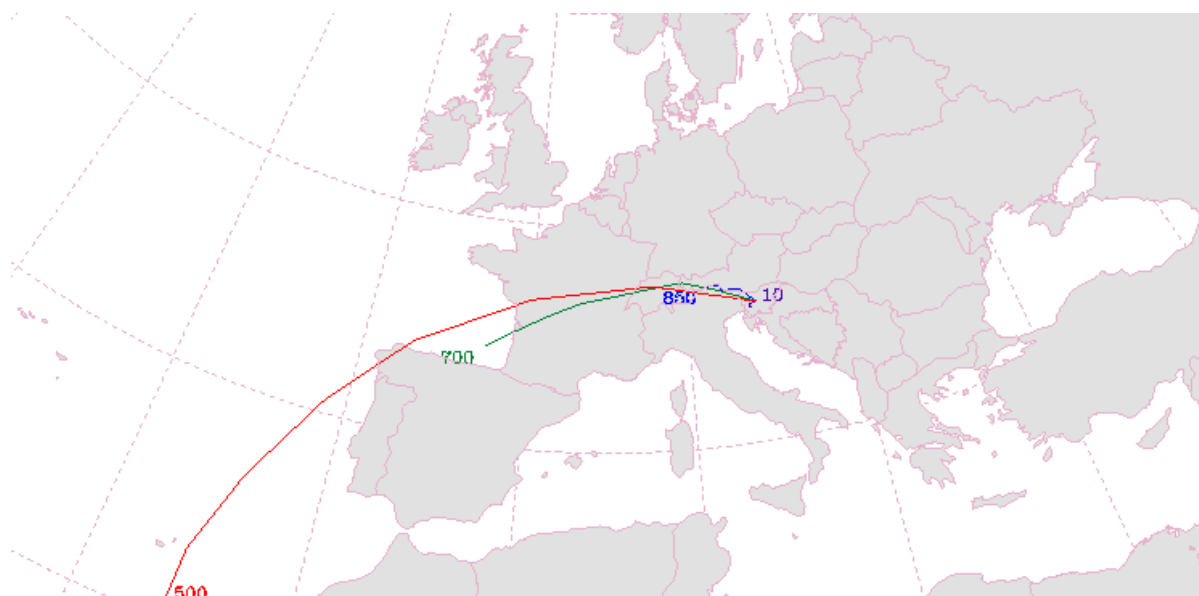
Slika 3. Vremenska slika nad Evropo 4. novembra sredi dneva.

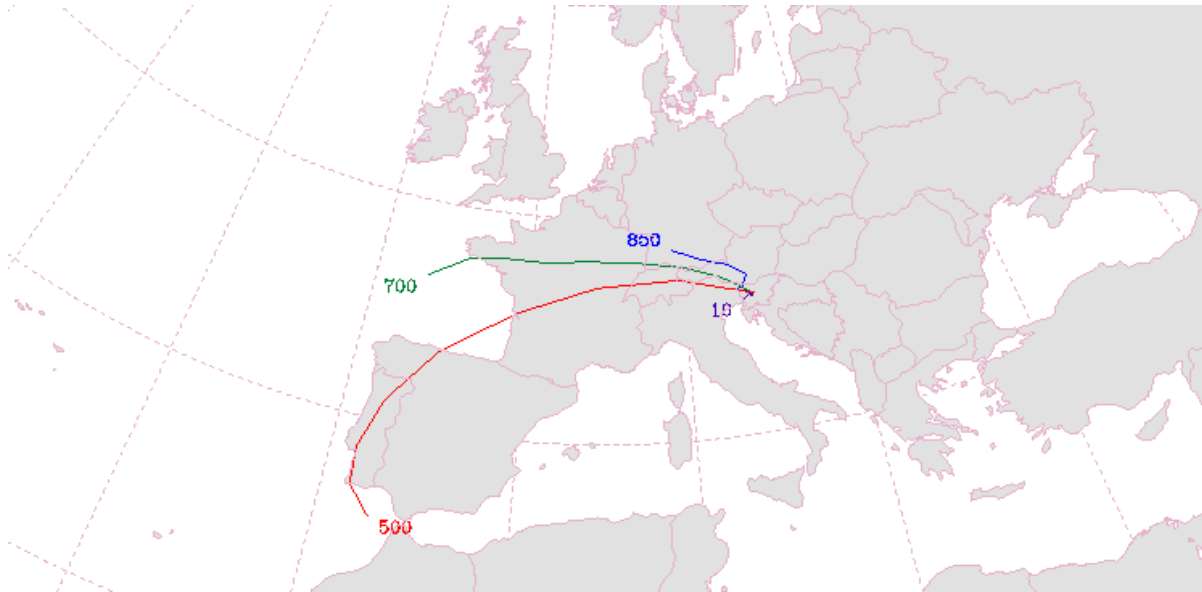
Slika 4. Vremenska slika nad Evropo 7. novembra sredi dneva.

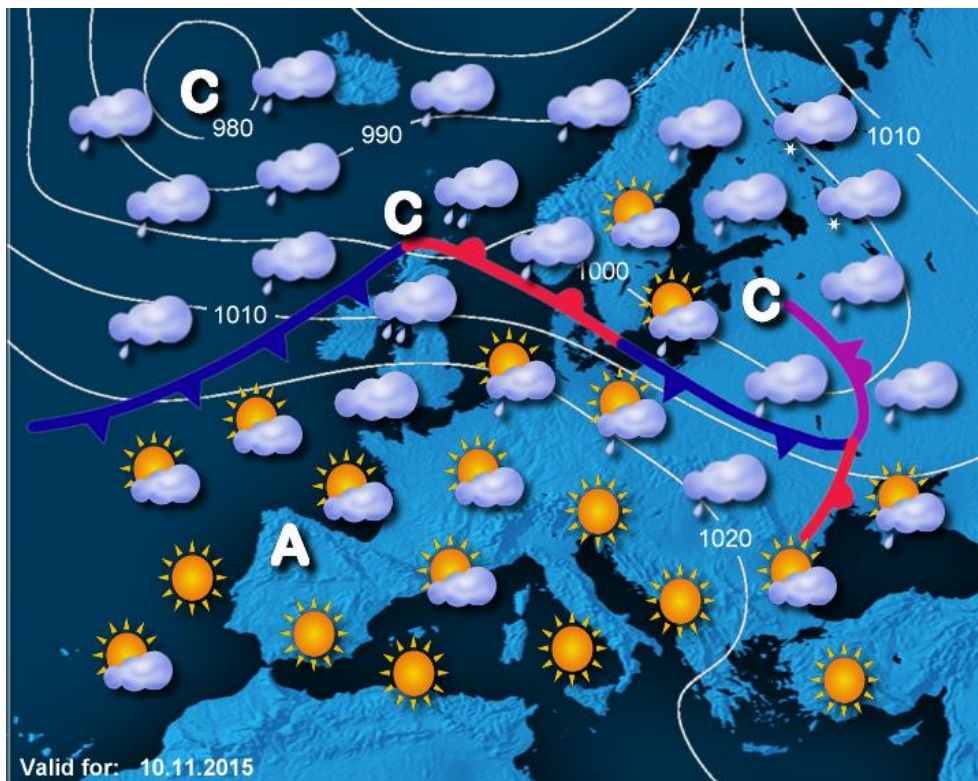
Slika 5. Navpični presek ozračja nad Ljubljano 8. novembra zjutraj. Modra krivulja prikazuje potek temperature zraka z višino in rdeča potek temperature rosišča. Vetrne razmere so predstavljene na desnem robu. Pod nadmorsko višino 1100 m je bil izrazit temperaturni obrat, a plast z vlažnim zrakom je segala le do okoli 600 m. Veter je bil pod 1500 m šibak in spremenljive smeri, više pa zmeren in severne do severozahodne smeri.

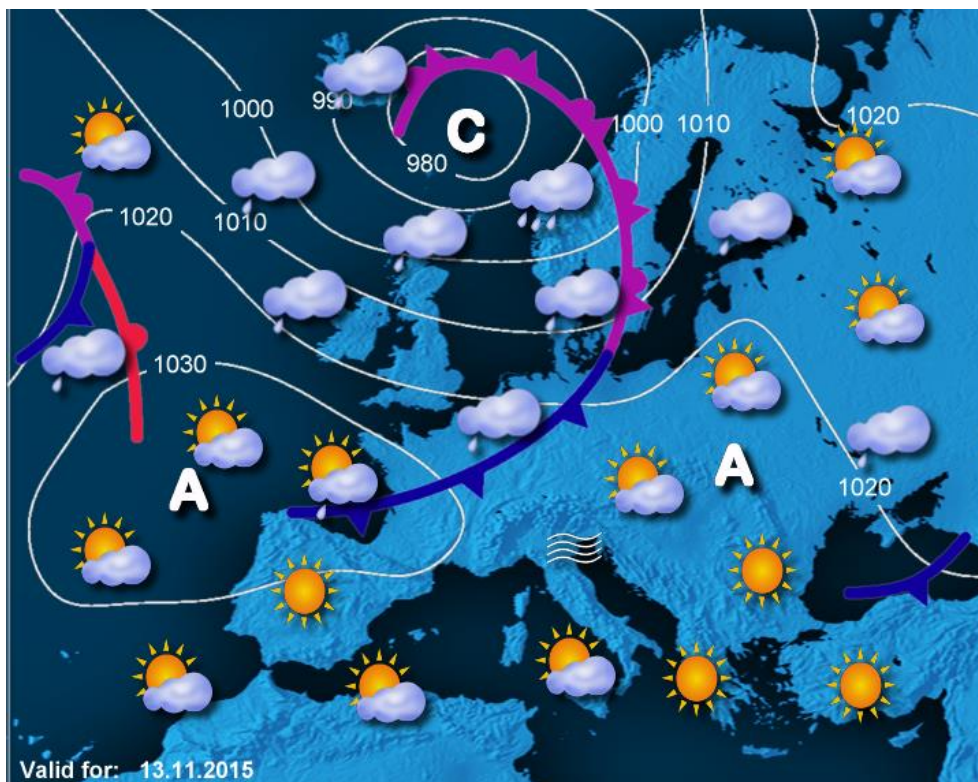
Slika 6. Predvidena 48-urna pot zračne mase na različnih višinah nad Ljubljano od 13. ure 7. novembra do 13. ure 9. novembra. Rdeča krivulja označuje končni tlak 500 hPa, zelena 700 hPa, modra 850 hPa in vijolična višino 10 metrov nad tlemi. Vir: ECMWF in ARSO

Slika 7. Predvidena 48-urna pot zračne mase na različnih višinah nad Ljubljano od 13. ure 10. novembra do 13. ure 12. novembra. Rdeča krivulja označuje končni tlak 500 hPa, zelena 700 hPa, modra 850 hPa in vijolična višino 10 metrov nad tlemi. Vir: ECMWF in ARSO

Slika 8. Vremenska slika nad Evropo 10. novembra sredi dneva.

Slika 9. Vremenska slika nad Evropo 13. novembra sredi dneva.

Temperatura zraka

Najvišjo temperaturo zraka smo v prvi polovici novembra 2015 izmerili na nižinskih postajah na Goriškem, v južni in vzhodni Sloveniji; ponekod se je ogrelo tudi nad 24 °C (Iskrba pri Kočevju 25,3 °C, Dobliče pri Črnomlju in Ilirska Bistrica 24,8 °C, Murska Sobota 24,4 °C).

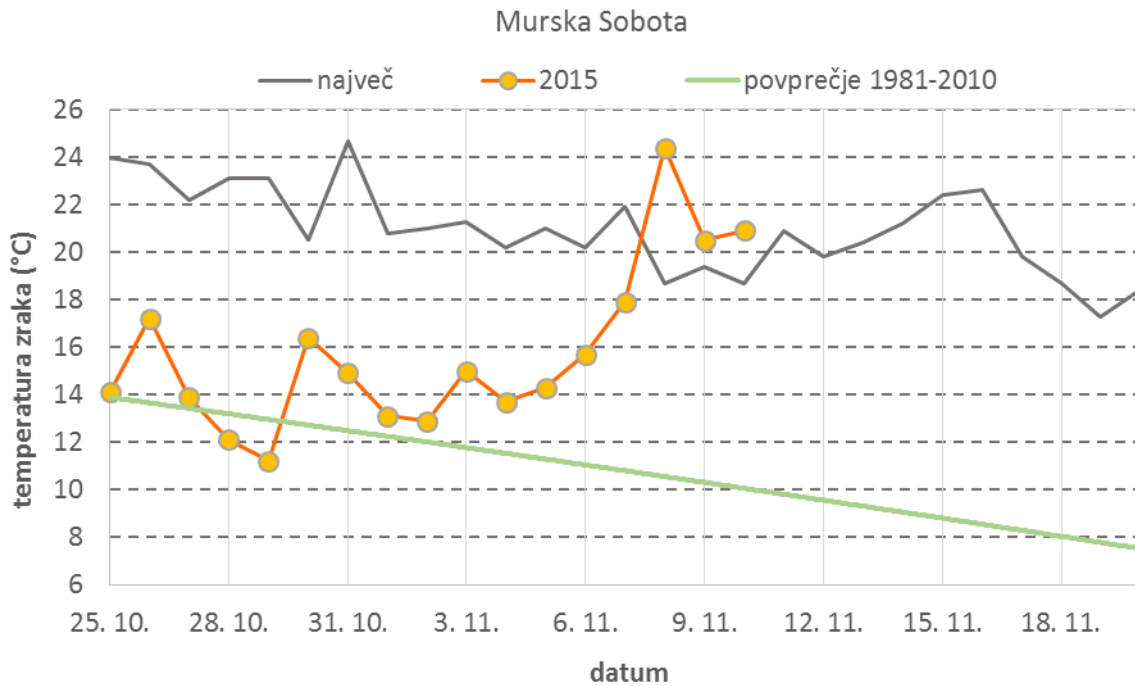
Na večini meteoroloških postaj, tudi tistih z nekajdesetletnim nizom meritev, smo izmerili novo rekordno vrednost za november (preglednica 1). Ponekod, na primer v Postojni in na Vojskem nad Idrijo, je bil prejšnji rekord močno presežen. Le na Obali je bilo v nedavni preteklosti novembra tudi bistveno topleje kakor letos.

Marsikje v notranjosti države je bila najvišja temperatura zraka v najtoplejših dneh tudi 10 °C ali več nad dolgoletnim povprečjem in rekordno visoka za dan v letu (slike 10–17).

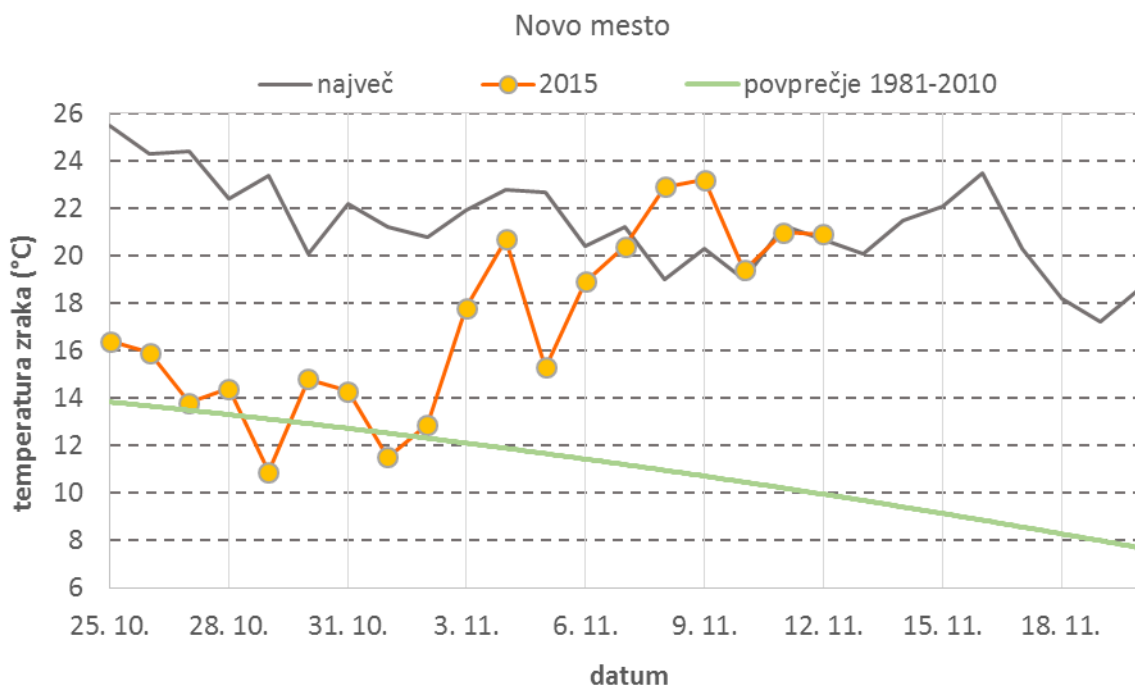
Zaradi večinoma svežih juter je bilo obravnavano obdobje po povprečni temperaturi v nižinah le malo toplejše od običajnih razmer. Nasprotno je bilo v višjih legah povečini izjemno toplo. Na Kredarici, 2514 m nad morjem, od leta 1955 še nismo zabeležili podobno toplega obdobja v novembru. Enajstdnevno povprečje temperature, od 3. do 13. novembra 2015, je znašalo okoli 6,4 °C, kar ustreza običajni vrednosti julija in avgusta! Prejšnje najtoplejše enajstdnevno obdobje v novembru je bilo od 15. do 25. novembra 2009 s povprečno temperaturo 3,3 °C. Najpozneje v letu je bilo tako kakor letos podobno toplo konec oktobra in v začetku novembra 2005.

Preglednica 1. Najvišja temperatura zraka (°C) v obdobju od 3. do 13. novembra 2015 na izbranih opazovalnih meteoroloških postajah z daljšim nizom meritev. Zvezdica označuje postaje, kjer je za november 2015 prikazana vrednost s samodejne meteorološke postaje. Za primerjavo je dodana rekordna novembrska vrednost do vključno leta 2014. Nove rekordne vrednosti so označene z rdečim mastnim tiskom.

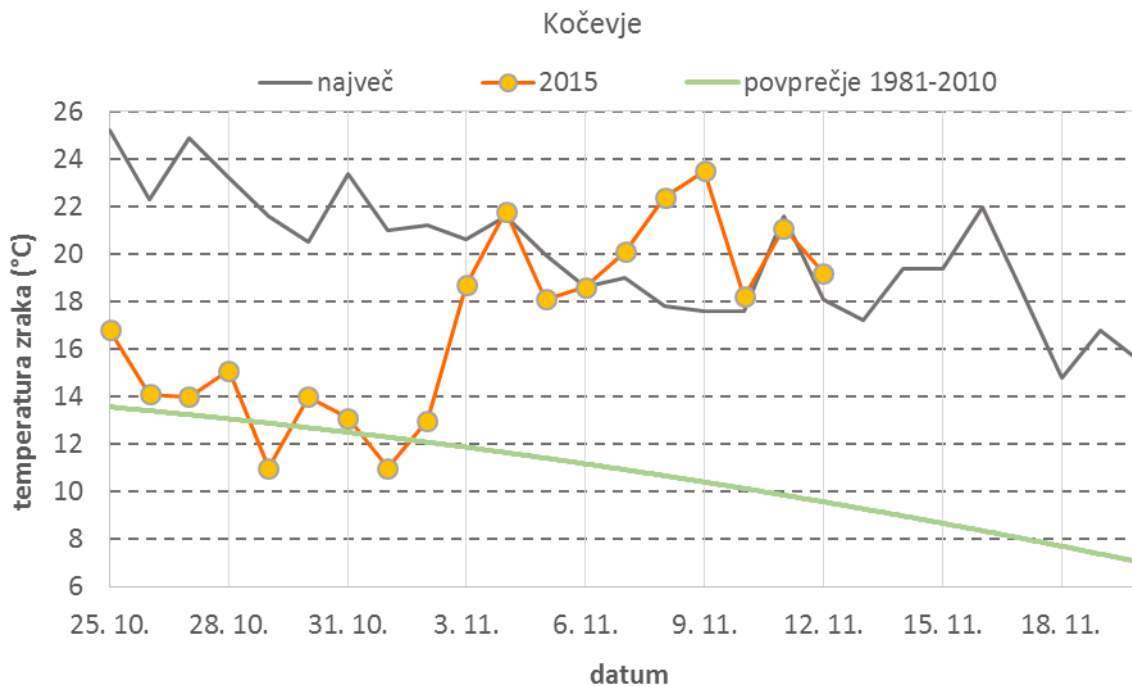
merilna postaja	november 2015	dan	rekord do 2014	datum
Dobliče / Črnomelj	24,8	9.	24,5	16. 11. 1963
Murska Sobota	24,4	8.	22,6	16. 11. 2002
Maribor*	23,9	8.	23,0	16. 11. 1963
Postojna*	23,9	8.	19,9	2. 11. 2014
Bilje	23,9	7.	25,0	2. 11. 2004
Kočevje	23,5	9.	22,0	16. 11. 2002
Malkovec*	23,3	8.	22,0	16. 11. 2002
Novo mesto	23,2	9.	23,5	16. 11. 2002
Celje	22,0	8.	22,6	16. 11. 1963
Letališče JP Ljubljana	21,9	11.	20,3	3. 11. 1996
Vojsko (nad Idrijo)	21,6	8.	17,2	11. 11. 1977
Ljubljana Bežigrad	21,5	9.	21,9	4. 11. 1963
Lesce*	21,2	8.	19,1	3. 11. 1996
Babno Polje	21,2	9.	20,0	11. 11. 1977
Lisca	21,0	8., 9.	19,0	2. 11. 2004
Letališče Portorož	20,7	7.	24,4	1. 11. 2004
Bovec*	20,2	7., 10., 11.	21,3	2. 11. 2004
Rateče	19,9	10.	19,5	3. 11. 1970
Šmartno pri Slovenj Gradcu	19,9	8.	20,2	16. 11. 2002
Kredarica*	13,0	13.	11,8	11. 11. 1977

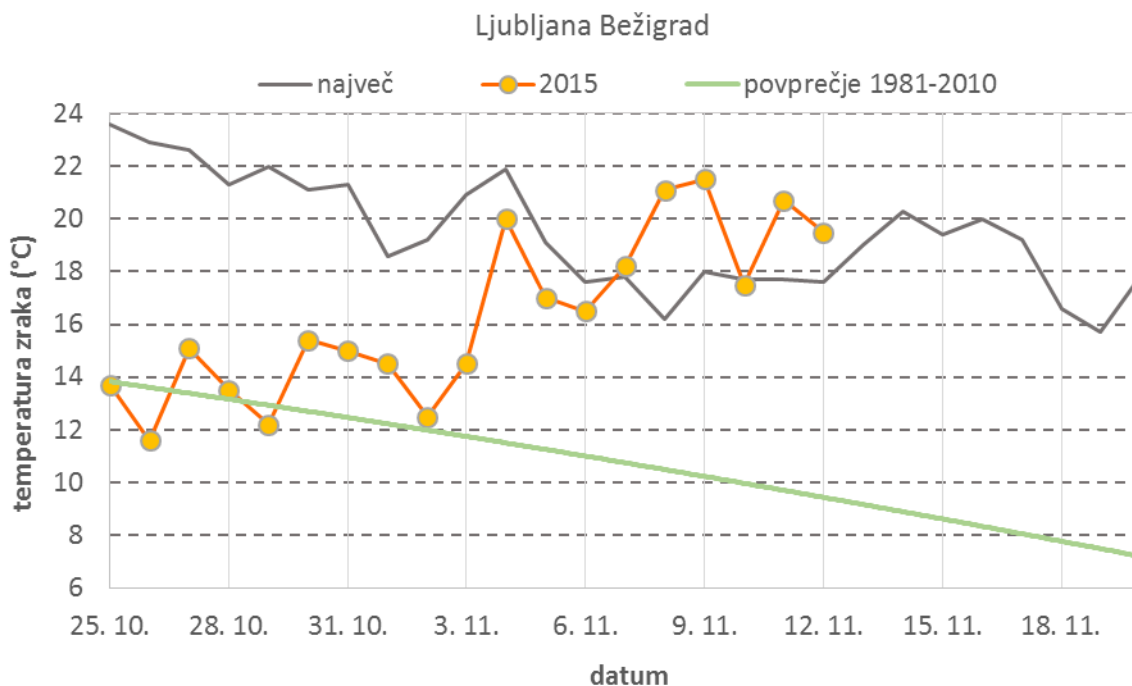
Slika 10. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Murska Sobota (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

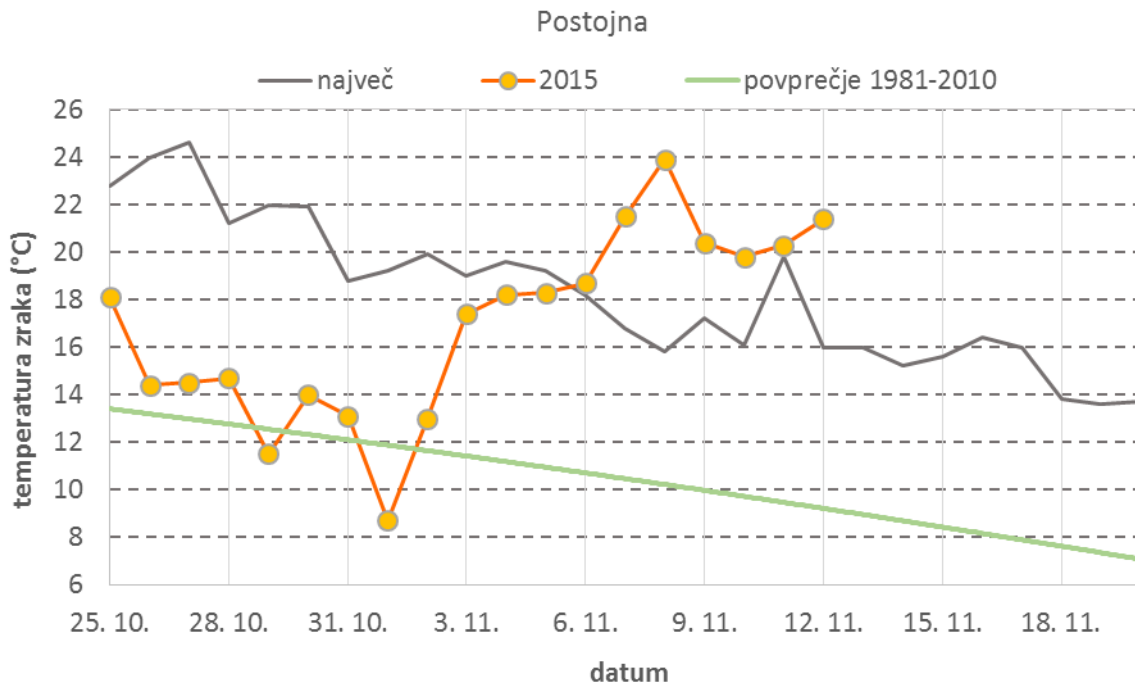
Slika 11. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Novo mesto (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

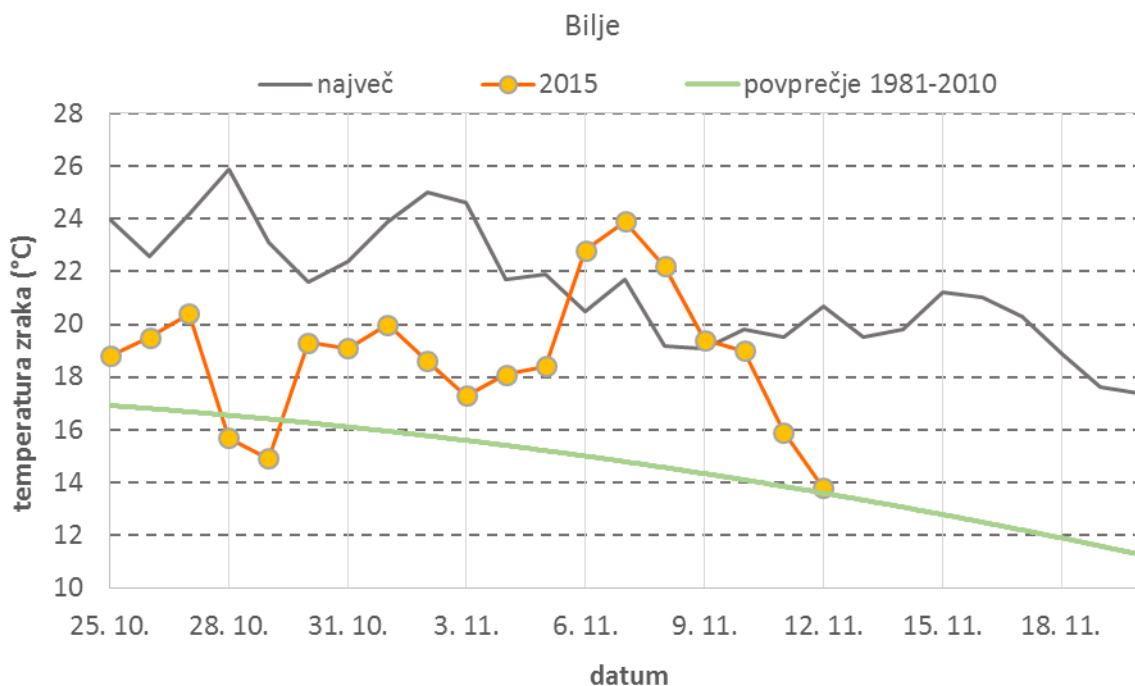
Slika 12. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Kočevje (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

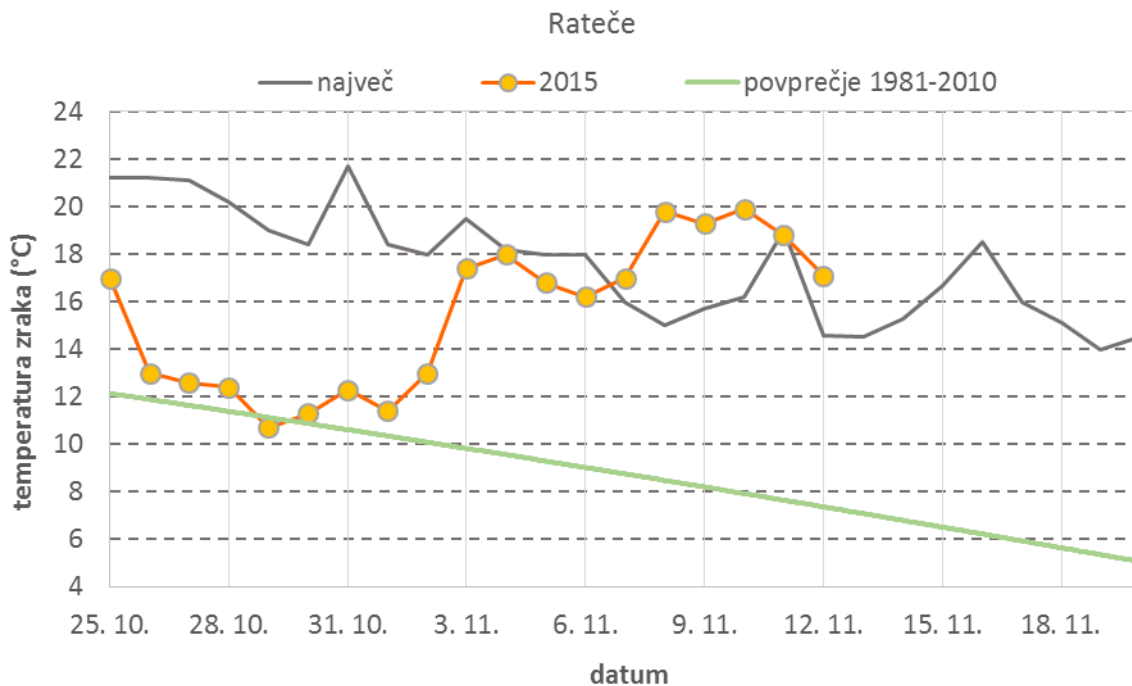
Slika 13. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Ljubljana (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

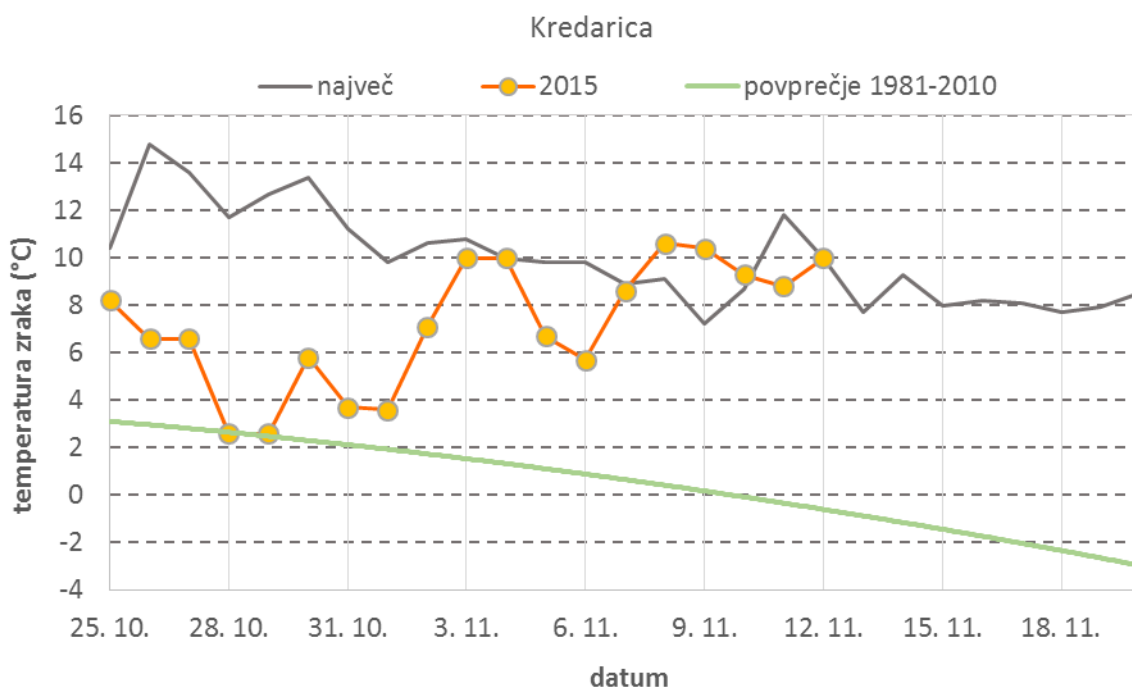
Slika 14. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Postojna (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

Slika 15. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Bilje (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

Slika 16. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Rateče (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

Slika 17. Dnevna najvišja temperatura zraka od 25. oktobra do 20. novembra na meteorološki postaji Kredarica (oranžna krivulja). Rekordna dnevna vrednost v celotnem merilnem obdobju je označena s sivo krivuljo, dolgoletne povprečne razmere (povprečna vrednost najvišje temperature zraka v obdobju 1981–2010) pa z gladko zeleno krivuljo.

Pripravil: Urad za meteorologijo